

אף על פי פרק חמישי כתובות

נח.

עין משפט
נר מצוה

מה א מיי פ"ב מהל'
אשוח הלכה יג:

תוספות ר"ד

התם דוכתא מייחד לה.
פי' מאחר שהוא זן
אוהה תמיד מוציאה מבית
אביה ומייחד לה מקום
שלא תפסיד מזונותיה.
פי' כי היכי דלא ליכיל
אינש בהרה: ר"ט אומר
וכו' אמר אביי מחלוקת
בבת כהן לכהן אבל
בת ישראל לכהן דבדי
הכל מחצה חולין ומחצה
לכהן כהן לכהן אבל
אם תמנא יחליף לה
אביה חולין בתרומה וחזיא
לה ולא תצטרך למכרה
לכהנים כהן ולקנות חולין
ביקור אבל בת ישראל
לכהן אין מי שיחליף
לה ותצטרך למכרה להם
בוול הלכך נותנים לה
מחצה חולין: ואמר אביי
מחלוקת בארוסה פי'
ובת כהן. אבל בנשואה
ד"ה מחצה חולין ומחצה
תרומה: היבם אינו מאכיל
בתרומה מ"ט קנין כספו
אמר רחמנא והאי קנין
דאחי הוא פי' והלכך אין
לו כח להאכילה בגיטו
אך אם אכלה בחיי הבעל
אוכלת היבם במקום בעל
קאי ומכח בעלה קאכלה:
או כלם וכי השתא כלם
בפני הבעל חוץ מיום
א' אמרת לא אכלה כלן
בפני היבם דע"י אין לה
לאכול דלא קנינו הוא
לא מיבעיא זו ואצ"ל זו
קתני: זו משנה ראשונה
וכו'. תניא בתוספתא ולא
היבמה עד שהבעל פי'
זו רבנן שאמרו הגיע
זמן ולא נשאו שהיא
אוכלת בתרומה הוא
משנה ראשונה אבל ב"ד
של אחריהם אמרו אין
האשה אוכלת בתרומה
עד שתכנס לחופה וכן
היבמה עד שתבעל
ואצ"ג דאכלה בחיי
בעלה מ"ט אמר עולא
וביתרמא ר"ש ב"י משום

(א) כ"ב כ"ג: כ"ד: קדושין י"א.
(ב) והא דחיישין הכא
לסימפון במסר היינו כרב
דאמר לעיל מסירתה לכל
חוץ מתרומה. גי' מ"ח.
(ג) [תוספתא רפ"ה].
(ד) [יבמות סו:].
(ה) [עירובין עו. וע"ג].
(ו) ועיי' במוס' לעיל מה:
שליה ד"ה רב אסי.
(ז) [מגלים מה]. ח' [יבמות
לו:]. ט' [ע"י בכורות ה.
איתא בתוספתא אחרת וע'
רש"י בחולין כ: ד"ה ועוד
שאלו]. י' גי' רש"י (פ) ע"ך
לעיל דף ע"ג על המשנה.

תורה אור השלם

1. ובהן פי' יקנה נפש
וקנין כספו הוא יאכל בו
ול"ד ביתו הם יאכלו
בליקחיו: ויקרא כב א

מוסף רש"י

הגיעו. הי הוא שלם
דקטע. עבד גנב הוא
(קדושין י"א). מאי איכא
לסטם מזוין. הו"ג
נפשות וסופו. ליהג
(רשב"ם ב"ב צ"ב): דהא
לא שפח ולא קבלו עליו,
או מוכתב למלכות.
שמתחייב מיתה. למלך
(קדושין י"א).

קוביוסטוס. גונב נפשות: הגיעו. ללוקח ואין המקח בטל. וזכריתא
היא כ"ב כ"ג כהמוכר פירות המוכר עבד לחצירו ונמלא גנב או
קוביוסטוס הגיעו סתמין גנבים הן: **לסטים מוזיין.** אין דרכו בכך:
מוכתב למלכות. חטא למלכות עד שזוה לגזור עליו שיהרגו כל

קוביוסטוס הגיעו מאי איכא לסטים מוזיין
או מוכתב למלכות הנהו קלא אית להו מכדי
בין למר ובין למר לא אכלה מאי בינייהו
איכא בינייהו קבל ^ט מסר והלך: רבי טרפון
אומר נותנין לה הכל תרומה וכו': אמר אביי
מחלוקת בבת כהן לכהן אבל בבת ישראל
לכהן דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה
ואמר אביי מחלוקת בארוסה אבל בנשואה
דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה תניא
נמי הכי ^א רבי טרפון אומר נותנין לה הכל
תרומה ר"ע אומר ^ב מחצה חולין ומחצה
תרומה במה דברים אמורים בבת כהן לכהן
אבל בת ישראל לכהן דברי הכל מחצה
חולין ומחצה תרומה במה דברים אמורים
בארוסה אבל בנשואה דברי הכל מחצה
חולין ומחצה תרומה רבי יהודה בן בתירא
אומר נותנין לה שתי ידות של תרומה ואחת
של חולין רבי יהודה אומר נותן לה הכל
תרומה והיא מוכרת ולקוחת בדמים חולין
רבן שמעון בן גמליאל אומר כל מקום
שהוכרה תרומה נותנין לה כפלים בחולין
מאי בינייהו איכא בתרומה: מאי טעמא ^ט קנין
כספו אמר רחמנא והאי קנין דאחי הוא:
עשתה ששה חדשים בפני הבעל: השתא
בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא
^א זו ואין צריך לומר זו קתני: זו משנה
ראשונה כו': מאי טעמא אמר עולא ואיתמא
רב שמואל בר יהודה משום סימפון
בשלמא לעולא קמייחא שמא ימוגו לה
כום בבית אביה ובתרייתא משום סימפון
אלא

קוביוסטוס. פירש בקונטרס גונב נפשות ולא משמע הכי
בפרק קמא דבכורות (דף ה. טו) דקא אמר ליה
קיסר לרבן גמליאל משה רבכם גנב היה או קוביוסטוס היה או
שאינו זקי בחשבונו היה והתם אמנון קאי דאשיליה ראשונה
דכנלנן של לויס אתה מולא כו' כבר
השיבו ועוד להגיעו מפרש בקונטרס
דרובס הכי איתנהו ואין נראה שיהיו
רוצ העדדים גונבי נפשות ונראה
כפירוש רבינו חננאל דמפרש
קוביוסטוס משחק בקוביא והא דאמר
(חולין דף טז): ויאמר שלמי כי עלה
השחר אמר ליה יעקב וכי גנב אתה
או קוביוסטוס אתה שאתה מתיירא
מן השחר לפירוש הקונטרס אתי שפיר
ולפירוש רבינו חננאל נמי י"ל שדרך
משחקין בקוביא שנושין בהן ודרך
להטמין מזני אדם: **הנהו קלא**
אית להו. פירש בקונטרס וסבר
וקביל וקשה לר"מ דצריש המוכר פירות
(כ"ב דף טז: וטו) אמר צהדיא ליסטס
מוזיין או מוכתב למלכות אומר לו
הכי שקל לפניך ועוד אמרינן בפרק
האומנין (כ"ב דף טז פ. טו) שפחה זו
שוטה היא נכפית היא כו' הרי זה
מקח טעות אם כן בהך מומי ניחוש
לסימפון ומפר"מ קלא אית להו ולא
שכיחי ולא חיישין בהו לסימפון כיון
דלא שכיחי והנהו נמי דפרק האומנין
לא שכיחי והא דאמרין בפרק המגרש
(גיטין דף טז: וטו) דאתקין רב יהודה
בשטרלא דעבדי עבדא דגן מולדק
לעבדות ופטיר ועטיר מן עוררי
מלכא ומלכתא לא משום שהיה צריך
להתנות דכ"פ דבסתמא נמי הוי
מקח טעות אלמא משום שפרא דשטרלא
ורבינו אליהו היה מקיים פירוש
הקונטרס דהיכא דקביל המוכר מעות
אמר"י מדלא צדק הלוקח קודם נתינת
מעות הני מומין דאית להו קלא א"כ
סבר וקביל והא דאומר לו הרי שקל
לפניך מייירי קודם שנתן הלוקח מעות
וקצת משמע כן בפרק המוכר פירות

מייית ליה פקע ליה קנינו אבל כנסה הרי היא אשתו לכל דבר
והכתוב קראה אשתו דכתיב (דברים טו) ולקחה לו לאשה(י) דקנייה
צביאה וכי היכי דקדושי צביאה מאכילין בארוסה דאיתקוש הוויות
להדיי כך מאכילין צבימה: **השפא בפני הבעל.** חוץ מיום אחד
אמרת לא אכלה כולם בפני היבם דעל ידו אין לה לאכול דלאו
קנינו היא מיבעיא ליה למימר דלא אכלה: **קמייסא.** משנה ראשונה
שאוסרת משעת אירוסין שהתורה התירה והס גזרו עד שגייג
זמן לא גזרו מפני סימפון אלמא שמה משקה הלכך משנתחייב לונה
דמייחד לה דוכתא וליכא למיחש לשמא משקה שריוה: **וצפרייסא.**
משנה אחרונה שחזרו וגזרו עד שתכנס לחופה חשו לסימפון:
אלא

(כ"ב דף טז: וטו) דפרקי ^ט [שם הגיעו ללא משום דרובא הכי איתנהו
וש"מ דאולינן צתר רובא ומאי פריך דלמא] המוליח מחצירו עליו
הראה אלמא מייירי שהלוקח מוחזק: ^ט **ואפ"ר** בורן **בפני הבעל**
חיון מיום אחד אינה אוכלת. פירש בקונטרס דהוא הדין אפילו כולם
בפני הבעל לא אכלה משמת דקנין כספו פקע ליה אלמא דאי כולן
בפני הבעל הוה אכלה מיהא בחייו ולר"מ נראה דהך דרשא דדריש
בגמרא קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין דאחי הוא אסמכתא
בעלמא הוא דמדאורייתא מיכל אכלה ולפי' משנה ראשונה היכא דאכלה
בחי' הבעל אוכלת נמי בזיקת היבם מדקתני ואפ"י כולם בפני הבעל
חוץ מיום אחד משמע הא כולן בפני הבעל אוכלת ועוד דתנן בפרקין
בסדר משנת ירושלמית הגיע זמן ולא נשאו או שמתו בעליהן אוכלות

משלו ואוכלות בתרומה משמע כשמתו בעליהן שהיבם מאכילן בלא ציאה דומיא דהגעת זמן דמייירי בלא נשאו דאי אחר צביאה פשיטא דאשתו
גמורה היא ועוד מציא ראייה מדתניא בתוספתא זו משנה ראשונה רבותינו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא היבמה
עד שתיבעל והיינו טעמא דמשנה ראשונה דכשלא אכלה בחיי הבעל אינה אוכלת דהא איכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה דהא כיון דלא
הגיע זמן בחיי הבעל לא צדק לה דאינו חייב בתרומה אלמא א"כ עמד דקין וצרח כדאמרין בהחולין (יבמות דף מה): ולא מייחד לה דוכתא
וטעמא משום שאין דרך לאחר אלמא מיד הוא רגיל או לחלוץ או לייבם לכך לא תקנו לה מזונות מיבם כמו שתקנו מזונות בהגעת זמן דבעל
אבל כשאכלה בחיי הבעל תו ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה נמי ליכא למיחש דכיון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא צבית אציה מסתמא
אוכלת שם ככל שעה ואינה זזה ממקומה ור"מ ומאחר דמדאורייתא אכלה כשנפלה מן הנשואין למה אסורה למשנה אחרונה עד שתיבעל
הא ליכא למיחש לסימפון שכבר נצדקה צדיקת פנים ויש לומר דמאחר שאסרו ארוסה שהגיע זמנה אסרו נמי צבימה משום דמחלפא בה
שמתיה זמן כניסתה לאלתר אבל ק"ק אי חשיבא יבמה קנין כספו דיבם הא דקאמר צבימות בפרק אלמנה (דף טז: וטו) גזי הא דתנן היבם
פוסל ואינו מאכיל אי צת כהן לישראל היא פסיל לה ושבה אל בית אביה כו' ה"ל למימר דהא קנייה כדקאמר התם גבי אירוסין ויש לומר
דושבה אל בית אביה תחא למיפסל צת כהן לישראל למידק הא מעיקרא לא אכלה כדאמר התם (דף טו: טז) א"כ לא אייתר לשומר:
יבם אלמא הכי קאמר ושבה כתיב כלומר דווקא אותה ששבה אל בית אביה אכל זאת שזוקקה ליבם אינה שבה שהרי חשונה כאלו קנייה לו:
השתא בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא. ה"ג [לא] זו אף זו קתני לא מיבעיא שעה חדשים בפני הבעל ושעה בפני
היבם דלא אכלה אלמא אפילו כולם בפני הבעל חוץ מיום אחד לא אכלה וכן מוכיח צירושלמי דמפרש כולה מתנייתין [בלא] זו אף זו:

מאי

